

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Gherța Sergiu Xxxx, născut la xxxxxx, originar din raionul xxxx, s. xxxxx și domiciliat în mun. xxxx, str. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.10.2018 - 25.03.2019 (prima instanță);
2. 11.04.2019 - 20.05.2019 (instanța de apel);
3. 24.07.2019 – 20.12.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 25 martie 2019, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art 364¹ Cod de procedură penală, Gherța Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 100 ore cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, prin sentință a fost soluționată soarta corpurilor delictive și s-a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului de a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Gherța Sergiu în circumstanțe și perioada de timp nestabilită de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia drogurilor, pe care ulterior le-a păstrat asupra sa până la data de 07 decembrie 2017, când în cadrul percheziției corporale efectuată de către lucrătorii Inspectoratului de Poliție Cahul, la dânsul în buzunarul din partea stângă al scurtei a fost depistat și ridicat un pachet de polietilenă cu masa vegetală cu miros specific și un pachet de polietilenă în care se aflau două folii din staniol cu conținut

de culoare albă, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/3-R-501 din 26 decembrie 2017, reprezintă marijuana în cantitate de 0,967 g, care se atribuie la substanțe stupefiante și amfetamina în cantitate totală de 0,162 g, care se atribuie la substanțe psihotrope, și cantitatea cărora conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, constituie cantități mari.

Acțiunile inculpatului Gherța Sergiu au fost calificate de prima instanță în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - circulația ilegală a drogurilor, adică păstrarea drogurilor în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gherța Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă de 100 ore cu muncă neremunerată în folosul comunității, să fie obligat să urmeze tratamentul forțat contra narcomaniei în instituțiile medicale cu regim special, corpurile delictive să fie nimicite, iar de la inculpatul Gherța Sergiu să fie dispusă încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1721,80 lei.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- argumentul instanței prin care a motivat refuzul de încasare a cheltuielilor judiciare de la inculpat precum că, statul are obligația de a demonstra vinovăția persoanei, nu este plauzibil, în situația în care statul și-a onorat această obligație, a demonstrat prin acțiuni de procedură legală vinovăția persoanei, și pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, iar art. 229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare;

- instanța la refuzul de a fi încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului nu a stabilit că încasarea acestora poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului Gherța Sergiu.

3. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a respectat toate prevederile procesuale la examinarea cauzei penale și corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului Gherța Sergiu, ținând cont de circumstanțele reale și personale, de circumstanțele atenuante și agravante.

Instanța de apel a menționat că cauza penală a fost examinată în prima instanță în ordinea procedurii simplificate, pe baza probelor administrate în faza de urmărire

penală potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpatul Gherța Sergiu, fiind asistat de către avocat.

Totodată, instanța de apel a reținut că din probele cercetate, este dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

De asemenea, instanța de apel a notat că prima instanță corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat.

În acest sens, instanța de apel prin trimitere la prevederile art. 143, 227 alin. (3) Cod de procedură penală, a menționat că în cazurile când expertiza este dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei sunt achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, instanța de apel a indicat că efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/3-R-501 din 26 decembrie 2017 a fost dispusă de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerea persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării.

Mai mult, s-a specificat că potrivit art. 75, alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016 (M.O. nr. 157-162/316 din 10.06.2016), se stipulează că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de apel a conchis că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare nr. 34/12/3-R-501 din 26 decembrie 2017 a fost organul de urmărire penală (f.d.15), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

Totodată, instanța de apel a menționat că este neîntemeiat argumentul invocat de procuror că, potrivit art. 229 Cod de procedură penală, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare, motiv din care consideră că inculpatul Gherța Sergiu este obligat să achite cheltuielile judiciare solicitate, instanța de apel menționând în acest sens că potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală expresia „*poate fi obligat ...*” nu echivalează cu expresia „*este obligat*”, mai mult, potrivit prevederilor art. 227, alin. (1), (3) și art. 229, alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit Legii - pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Iar referitor la suma de 41,80 lei solicitată pentru hârtie, instanța de apel a considerat că potrivit art. 227, alin. (2) Cod de procedură penală, nu se regăesc ca fiind cheltuieli judiciare, motiv din care prima instanță le-a respins corect.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel în partea soluției privind cheltuielile judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- Legea nr.316 din 22.12.2017 alin.(2) din art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile obligatorii se fac din contul bugetului de stat, a fost abrogată. Iar la moment se solicită restituirea acestor cheltuieli ale statului, cheltuieli care au fost suportate din cauza comiterii infracțiunii;

- soluția instanței de apel contravine practicii judiciare decizia Curții de Apel Cahul din 23.09.2015 în dosarul nr.05-la-75 1-03062015, decizia Curții de Apel Cahul din 02.02.2017 în dosarul nr.05-1 a-1418 -12122016 și menținută de CSJ prin decizia din 24.05.2017 cu nr. 1ra-879/2017, decizia Curții de Apel Cahul din 02.11.2017 în dosarul nr.05-1 a-886-08082017, decizia Curții de Apel Cahul din 23.10.2018 în dosarul nr.05-la-1022-08092018, decizia Curții Supreme de justiție din 20.06.2019 în dosarul nr. 1 ra-585/2019, decizia Curții Supreme de justiție din 25.06.2019 în dosarul nr.lra-1047/2019;

- soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art.229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pun sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpat a sumei de 1721.80 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța de apel nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea solicitării procurorului de încasare din contul inculpatului Gherța Sergiu a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în prezenta cauză penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 160-167) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor din contul inculpatului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227, 229 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal atestă corectitudinea deciziei instanței de apel și din considerentul că expertiza dispusă în prezenta cauză penală, a fost efectuată la

26.12.2017 (f.d. 17), adică până la data de 09.02.2018, atunci când au intrat în vigoare modificările în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), acesta fiind abrogat prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, prin ce a fost exclusă prevederea imperativă că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, având în vedere că la momentul dispunerii efectuării expertizelor judiciare în speță erau în vigoare prevederile din art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), specificate supra, Colegiul penal constată corectitudinea soluției instanței de apel de a respinge solicitarea procurorului de a fi dispusă încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei din contul inculpatului Gherța Sergiu și ele evident că au fost trecute în contul statului, nefiind identificate careva erori de drept și temeieri de a interveni în decizia instanței de apel, sub aspectele contestate.

Totodată, ce ține de argumentul recurentului cu referire la practica judiciară diferită pe soluția ce ține de cheltuielile judiciare, Colegiul penal notează că acesta este neîntemeiat, or soluțiile instanțelor de judecată pe cauzele menționate au fost determinate de circumstanțele particulare ale cauzelor, în coraport cu prevederile legale în vigoare la momentul efectuării expertizelor în acele spețe, fapt ce nu afectează corectitudinea soluției instanței de apel în prezenta cauză penală.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Gherța Sergiu Xxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie